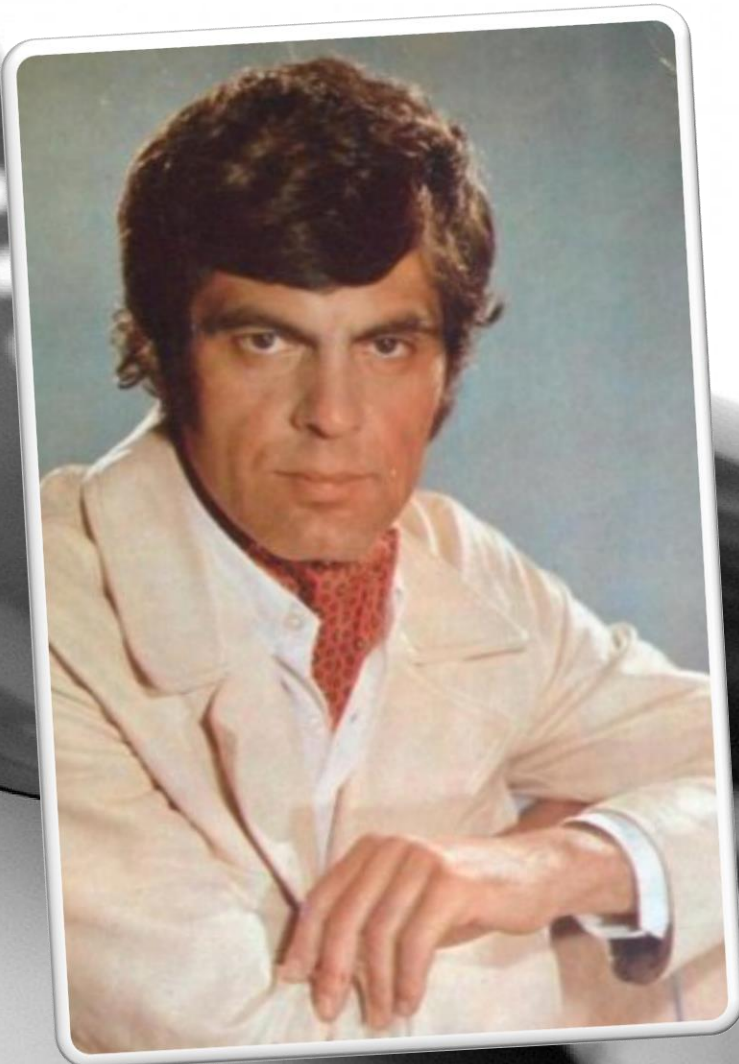

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ

Zilele din palmă-n cer îmi zboară...

GRIGORE GRIGORIU

actor de teatru și cinema –

80 de ani de la naștere

(4 aprilie 1941 – 20 decembrie 2003)

DATE BIOGRAFICE

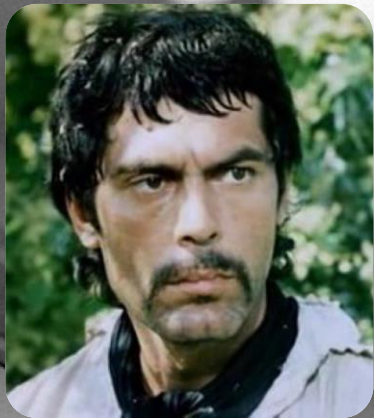
- ❑ **4 aprilie 1941** – la Căușeni se naște actorul Grigore Grigoriu; Își face studiile la Școala medie nr. 1 din Căușeni. În această perioadă începe să-și manifeste și interesul pentru teatru, jucând pe scena Teatrului Popular din localitate.
- ❑ **1960** – debutează la Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Bălți;
- ❑ **1966 - 1970** – este angajat ca actor la Teatrul televizat „Dialog”, unde se va realiza în mai multe roluri, printre care: *Păvălache din piesa „Casa mare”* de Ion Druță; *Leonaș din „Piatra din casă”* de Vasile Alecsandri; *Fred din „Lizzie Mac-Kay”* de Jean-Paul Sartre ș.a;
- ❑ **1966** – debutează pe marele ecran în rolul lui *Sava Milciu* din filmul „*Poienele roșii*”, regizor Emil Loteanu;
- ❑ **1969 - 1976** – joacă pe scena Teatrului „Luceafărul”;
- ❑ **1990** – crează Teatrul-Studio al unui actor de cinema;
- ❑ **20 decembrie 2003** – trece în lumea celor dreupți cel care a fost unul dintre cei mai talentați actori de film și teatru, pe care i-a avut Basarabia până acum.

PREMII ȘI DISTINCȚII

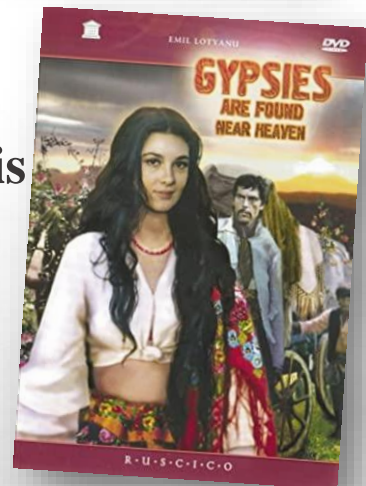
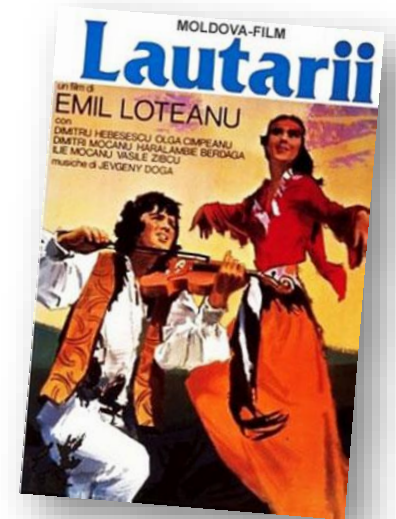
- ❑ **1976** – Titlul Onorific „Artist Emerit al Moldovei”;
- ❑ **1978** – Premiul pentru **Cel Mai Bun Rol Masculin**, rolul țiganului Loico Zobar din „*O șatră urcă la cer*”; la Festivalul Internațional de Film din Cehoslovacia;
- ❑ **1992** – Medalia „Meritul civic”;
- ❑ **2002** – Cavaler al Ordinului „Gloria Muncii”.

ACTIVITATEA CINEMATOGRAFICĂ

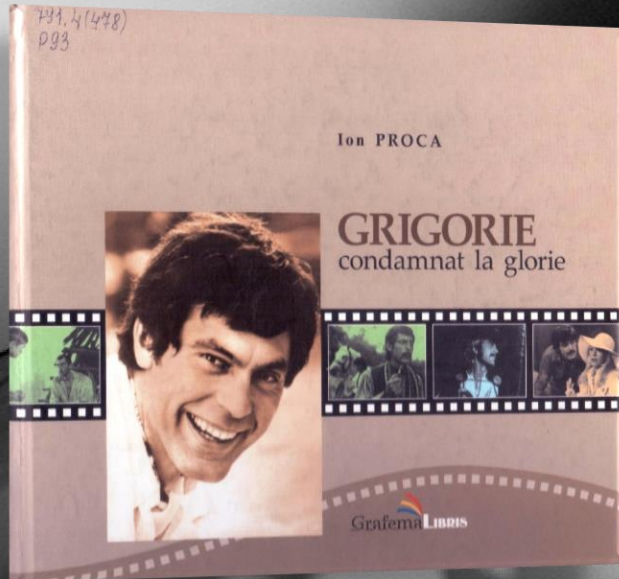
S-a produs în peste 50 de pelicule turnate la „Moldova-Film” și alte studiouri din fosta URSS și la Studioul DEFA, Germania:

- 1966 – „*Poienile roșii*”, Sava Milciu
- 1966 – „*Gustul pâinii*”, Andrei Voinovan
- 1970 – „*Povârnișul*”, Ștefan
- 1971 – „*Lăutarii*”, Radu Negostin,
16 premii internaționale
- 1971 – „*Ofițer în rezervă*”, Ștefan Barbu
- 1972 – „*Ultimul haiduc*”,
- 1975 – „*O șatra urcă la cer*”, Loico Zobar,
difuzat în 144 țări din lume,
- 1977 – „*Noapte în Chile*”, Salvador
- 1978 – „*Tandra și gingașa mea fiară*”, Kalidis
- 1979 – „*Vreau să cânt*”, Victor
- 1980 – „*Unde ești, iubire?*”, Victor
- 1983 – „*Anna Pavlova*”, Enrico Cechiti
- 1987 – „*Luceafărul*”, Chibici
- 1989 – „*Durerea*”, Mișa
- 1989 – „*Maria și Mirabela în Tranzistoria*”, Regele paraziților

REFERINȚE CRITICE

În roul lui Calidis din filmul *Tandra și gingașa mea fiară.*

Secvență din filmul *Lăutarii*

Secvență din filmul *Lăutarii*

GRIGORIE GRIGORIU fusese inițial actor de teatru. Scena, însă, era prea mică pentru temperamentul său, care avea nevoie de un spațiu mai larg și mai viu, unde s-a și mutat mai târziu: în actoria cinematografică. Acolo s-a simțit cel mai bine, pentru că în acest gen de artă avea o chemare deosebită, acolo a creat câteva chipuri artistice memorabile pentru care oamenii l-au îndrăgit.

Îl descoperise un alt mare artist — Emil Loteanu, care făcuse cunoscută în lume arta cinematografică moldovenească.

Au plecat în Ceruri. Mai întâi Loteanu. Probabil, că arta cinematografică îi apropiase atât de mult, încât n-au putut rămâne despărțiți multă vreme unul de altul. La scurt timp a plecat în Ceruri și Grigoriu.

Le ducem dorul și sunt sigur că tânjesc după noi și dâșii...

Grigore VIERU
12 februarie 2006

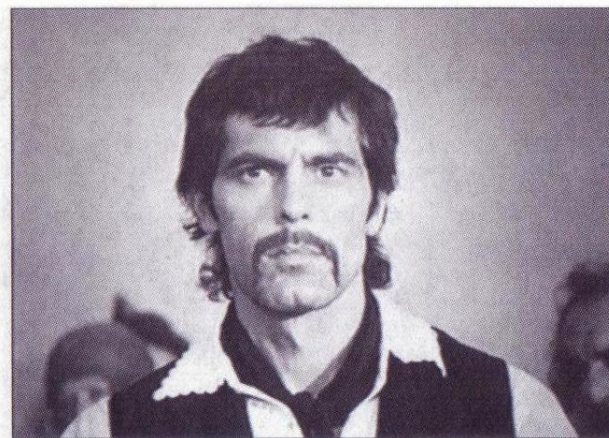
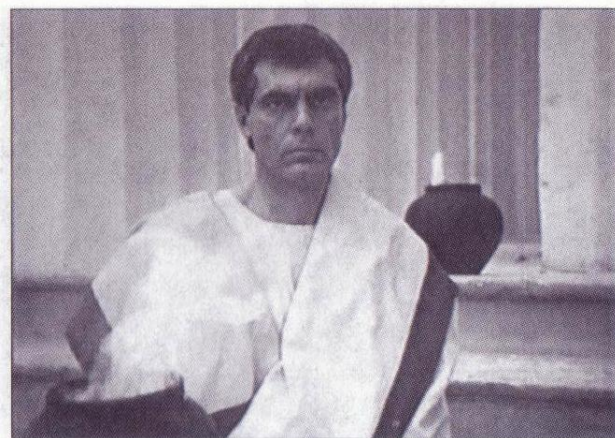
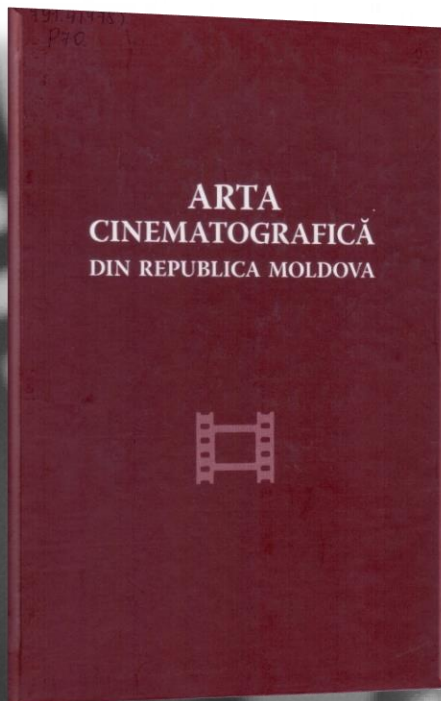
O șatră urcă la cer.

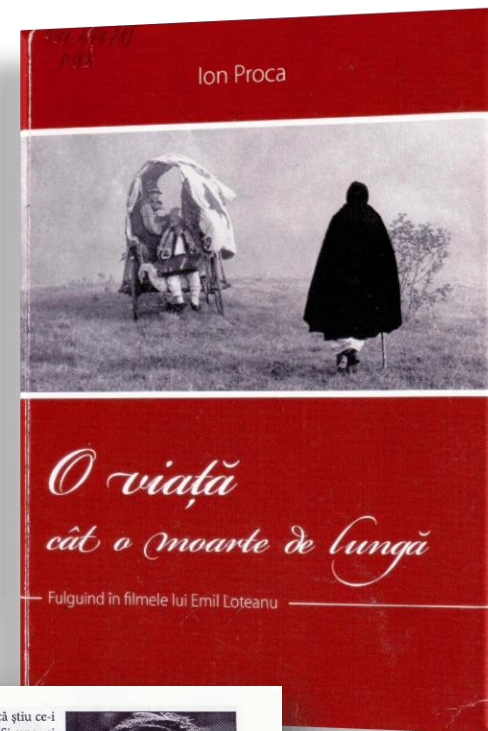
Alături de maestrul Grigore Vieru, Ion Pepescu-Gopoo și Eugeniu Doga

Secvențe din filmele *Vreau să vă văd* (turnat la Studioul DEFA din Republica Democratică Germania), *Serghei Lazo* și *Ciudatul* (Studioul Azerfilm, Baku).

Grigore Grigoriu (1985), regizor Emil Loteanu

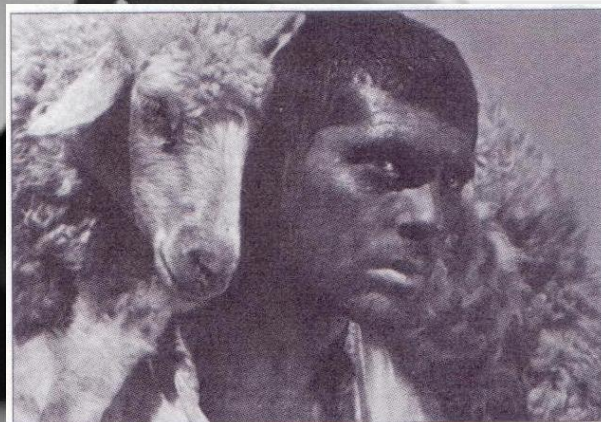

*O viață
cât o moarte de lungă*

Fulguind în filmele lui Emil Loteanu

Gustul Pâinii. Andrei Voinovanu — Grigore Grigoriu, Vasiluța — Marica Balan

Dimitrie Poienile roșii. V. Iovită

Sava Milcu — Grigore Grigoriu

Grigore Grigoriu să mai fi trăit...

Născut: 4 aprilie 1941, Căușeni. Decedat: 20 decembrie 2003
 Rolul lui Loiko Zobar din „Șatra” i-a adus recunoaștere internațională. Este rolul cu care Grigore Grigoriu a luat premiul pentru cel mai bun rol masculin la Festivalul Internațional de film de la Praga în 1977. Cel mai carismatic actor al scenei noastre, Grigore Grigoriu și-a început cariera ca actor amator în Teatrul Popular din Căușeni. Din 1959 a activat la Teatrul Național din Bălți, urmează scena „Luceafărului”, în perioada în care acest teatru era în plină glorie. Emil Loteanu îl remarcă și îl aduce în lumea filmului (Grigoriu a jucat aproape în toate filmele regizorului), în 1966 debutează strălucit în filmul „Poienile roșii”. Grigore Grigoriu a fost, pe drept cuvânt, un star al cinematografiei noastre, un actor de o rară forță dramatică și de o sensibilitate aparte, una dintre cele mai importante figuri ale culturii basarabene. Nu putem uita rolul său din „Tandra și dulcea mea fiară”. Ironia sorții face ca ultimul rol „să-l interpreteze” tot în drum spre vânătoare, în localitatea Palanca din Ștefan Vodă, unde un banal accident rutier a răpit viața unuia dintre cei mai mari actori de film și teatru pe care i-a avut Basarabia până acum.

Să mai fi trăit. Măcar zece-cincisprezece ani. Să-l bocească pe ultimul drum femele. Nu toate. Numai cele care l-au visat. Că tot era un recensământ al republicii.

Se auzeau venind spre el roluri mari, de supremă respirație dramatică. Chit că cele care (și câte) le-a jucat pe ecran sunt în stare să umple două-trei cariere actoricești împlinite.

„A avut noroc”, spun cei care n-au prea cunoscut gustul succesului. „A avut mustră potrivită”, conchid cei care nu se prea

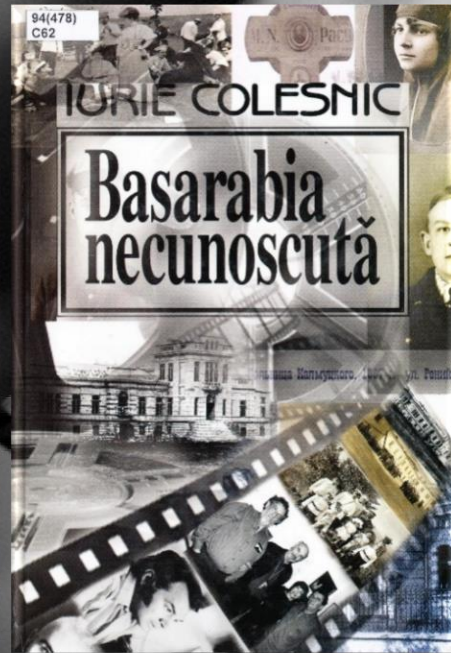
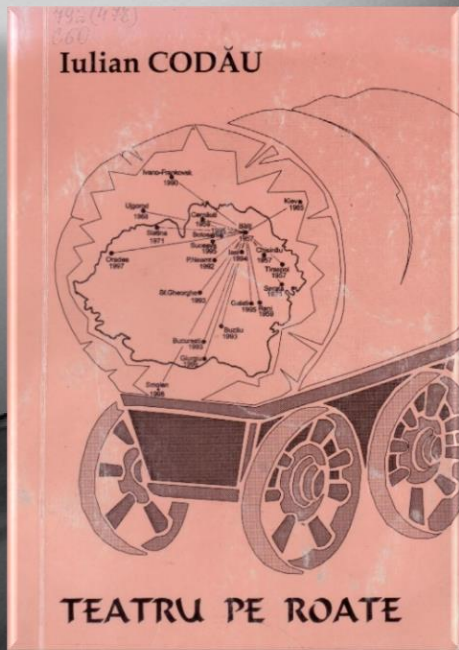
îțesc în oglindă, pentru că știu ce-i așteaptă acolo. A avut. Și una, și alta. Dar a avut și marele merit de a deveni ceea ce înseamnă și va însemna pentru mult timp incolo — Grigore Grigoriu.

Numele lui de familie a fost de mai multe ori tradus dintr-o limbă în alta, mai ales, „codița”, încât strămoșii lui ar răspunde cu greu la un imaginat apel. Și tocmai lui i-a revenit nobilul aport de a-l înveșnici în cremene așa, cum urmează să rămână pentru posteritate. Emil Loteanu a redat mai multor artiști numele lor adevărate, pe unii chiar i-a reboțezat, dar așa a fost să fie, cum a binecuvântat Marele Naș. Și tot el a fost și naș neîntrecut în ale distribuției: dacă a numit pe cineva la rolul cutare, n-a mai lăsat umbră de îndoială printre spectatori, de la badea Simion și până la criticii-experti-exegeți, pricepuți chiar și în ceea ce nu cunosc. Iar pentru Grigore Grigoriu, Emil Loteanu a însemnat exploratorul dotat cu har de șaman, care intuia conținutul tainic al freamătului de codru și suspinul mut al porumbelului rănit de un vânător ceacăr. În imaginația marelui regizor-poet, haidecul Grigoriu, hoț de oi, de cai și de femei, se apropia încet, dar sigur, de personaje hiperbolice, cum ar fi, bunăoară, Ioan Vodă cel Cumplit. Grigore Grigoriu joacă în toate filmele pe care regizorul n-a mai reușit să le turneze. Și joacă bine...

L-am văzut pentru prima oară în spectacol Teatrului „Vasile Alecsandri” din Bălți, „Cântă inima mea”, prezentat pe scena Casei de cultură din Cotiușeni Mari. Eram elev, dar contaminat deja de miracolul rampei și în stare să privesc cu gura căscată zece spectacole, unul după altul, fără să cer mâncare.

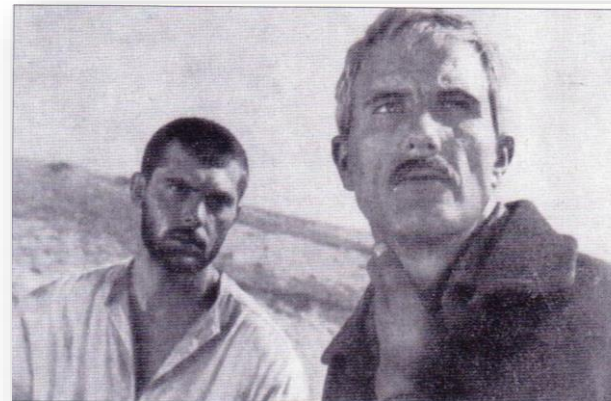
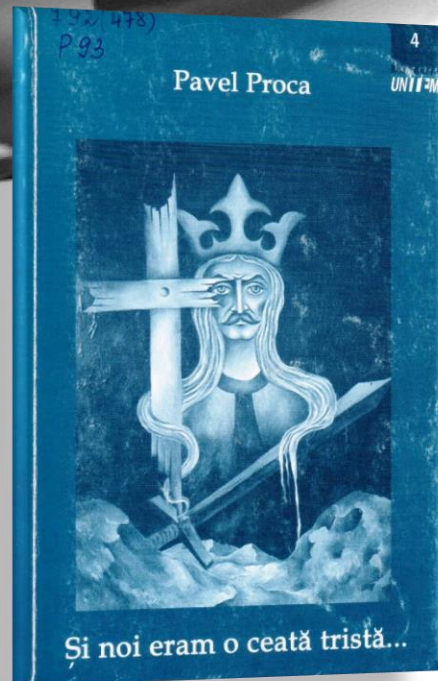
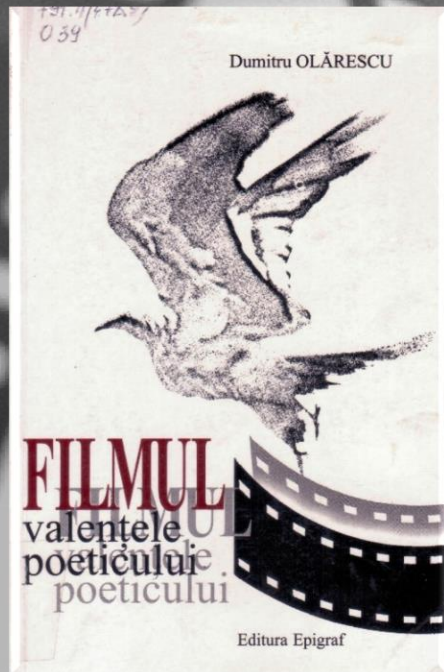
N-aș putea spune acum cât de impresionat și au fost atunci cotiușenii. Pentru mine, însă, fiecare spectacol prezentat de

„Grigore Grigoriu, actor de o rară forță dramatică, dar și de o sensibilitate aparte, este una dintre cele mai importante figuri ale cinematografului basarabene. A jucat aproape în toate filmele lui Emil Loteanu, a dat viață unor personaje puternice, bine conturate și a rămas, atât pe ecran, cât și în viața de toate zilele, un om cu mult bun-simț...”

Liliana Popușoi

POPUȘOI, L. Actorul care a căzut în sus. In: PROCA, Ion. *Grigorie condamnat la glorie*. Chișinău : Grafema Libris, 2006. p. 31. ISBN 978-9975-9952-9-0.

**Grigore Grigoriu și Victor Ciutac
în „Poienile roșii”**

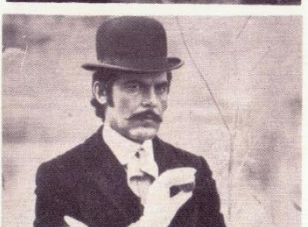
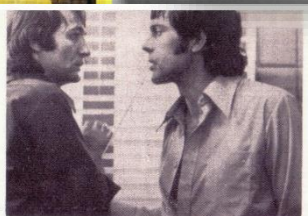
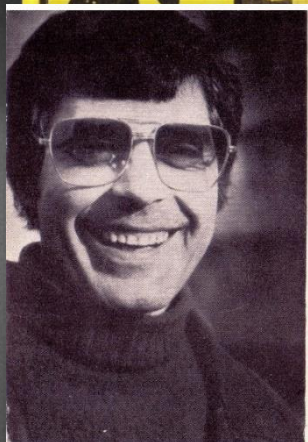
**Grigore Grigoriu
și Iulian Codău**

Scenă de masă din filmul „La porțile satanei”.

Secvență din filmul „Poienile roșii”.

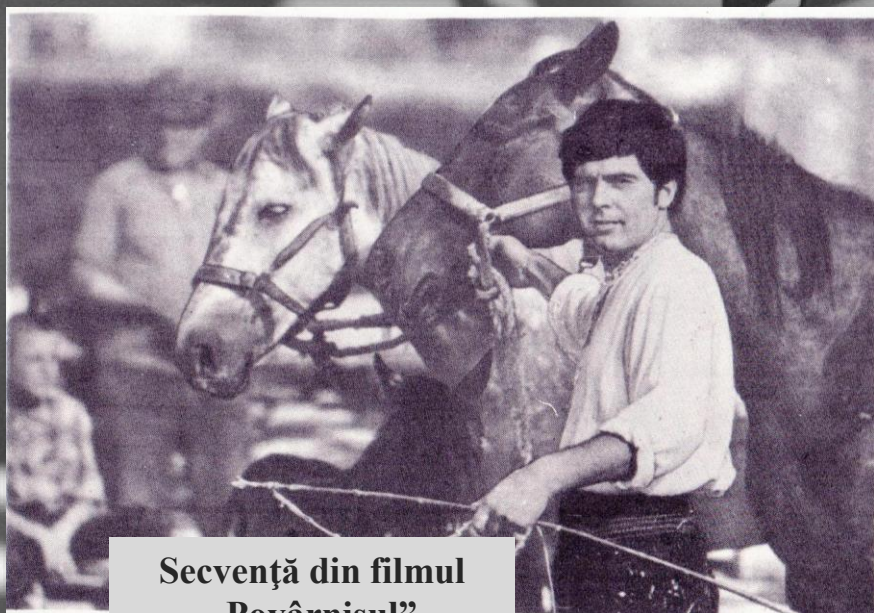
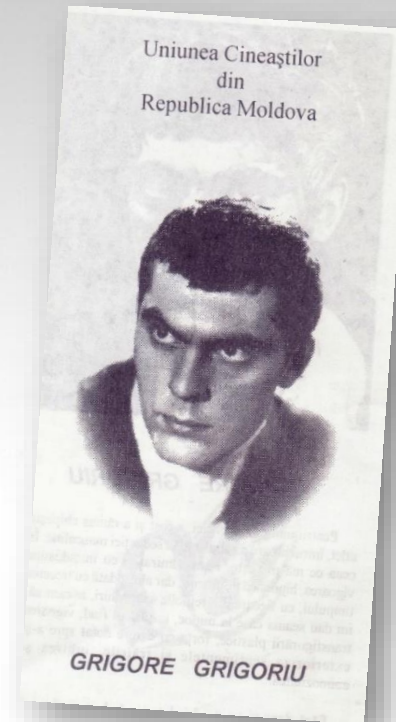
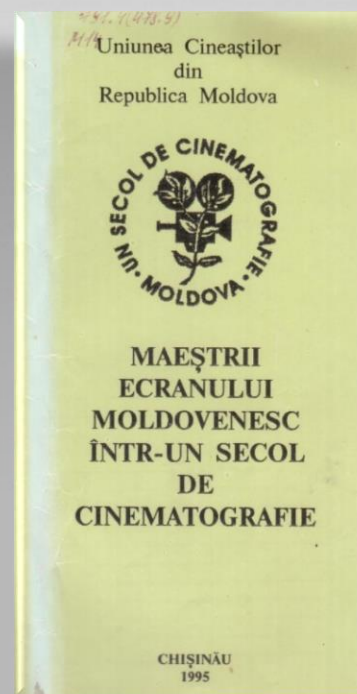
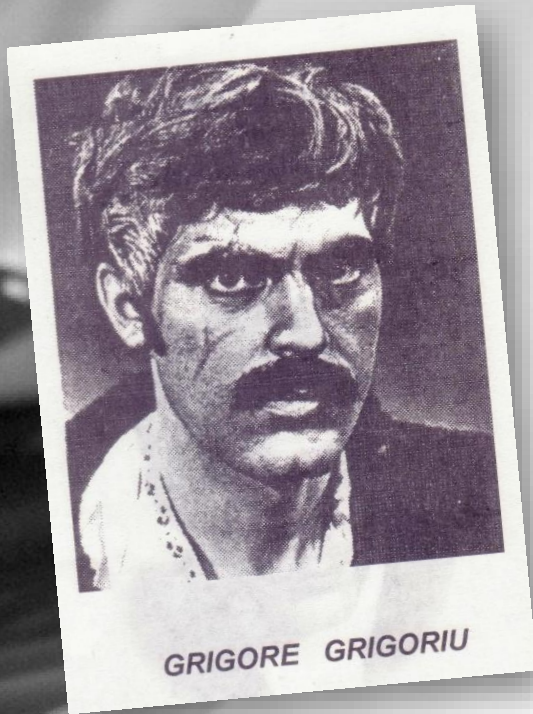
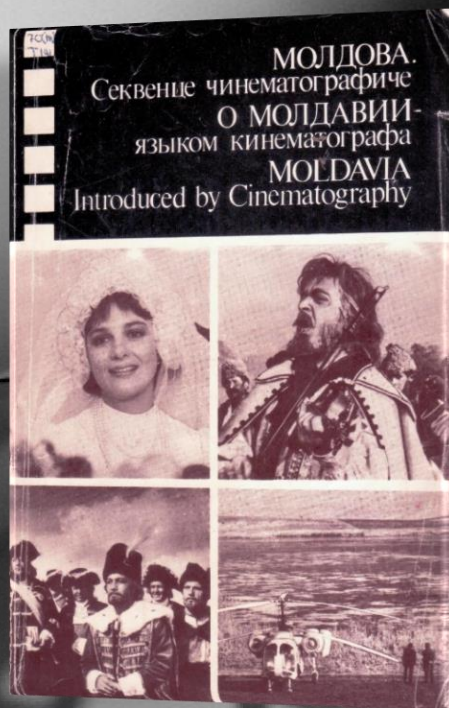
Г. П. Григориу

„Grigore Grigoriu - actorul, care a lăsat caractere și tipologii autohtone și care alături de Emil Loteanu și alți câțiva cinești și actori de ai noștri au creat o cinematografie cu adevărat națională.”

Arcadie Suceveanu

SUCEVEANU, A. Am descoperit un Grigoriu complex. In: PROCA, Ion. *Grigorie condamnat la glorie*. Chișinău : Grafema Libris, 2006. p. 141. ISBN 978-9975-9952-9-0.

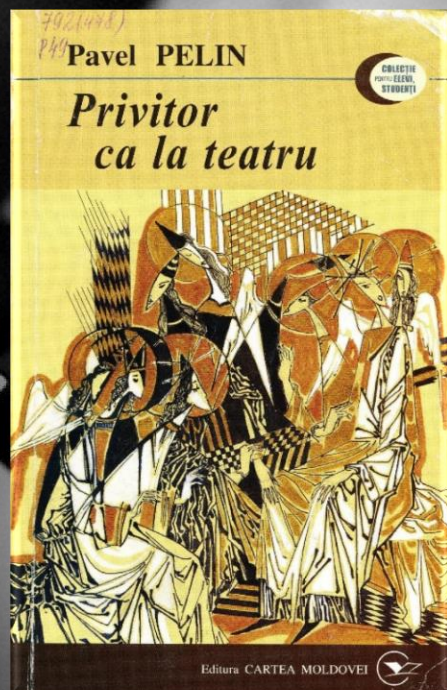
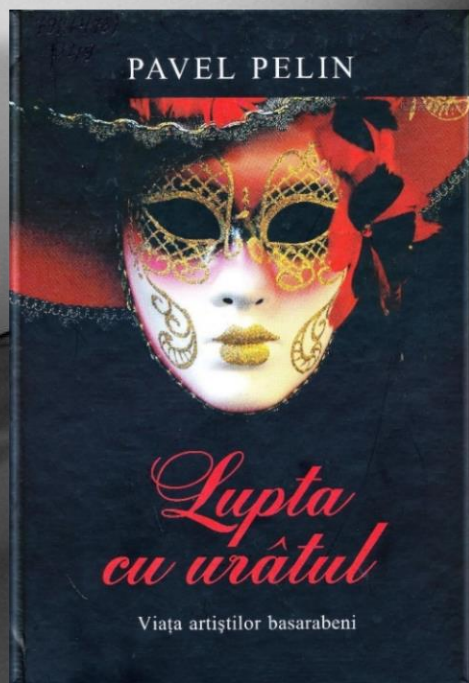
Secvență din filmul „Povârnișul”.

„Pentru unii dintre critici, a fost și a rămas chipeșul atlet, întruchipare a robusteții și seducției masculine. În ceea ce mă privește, i-am admirat și eu totdeauna vigoarea, hipnotică pe alocuri, dar abia odată cu trecerea timpului, cu fiecare dintre noile sale roluri, aveam să-mi dau seama că e la mijloc, în primul rând, vigoarea transfigurării plastice, forța cu care e dotat spre a-și exterioriza sentimentele și trăirile, iubirea și animozitatea.”

Alexandru Gromov

GROMOV, A. Grigore Grigoriu. In: *Maeștrii ecranului moldovenesc într-un secol de cinematografie*. Chișinău : Ed. Bulat Art Glob, 1995.

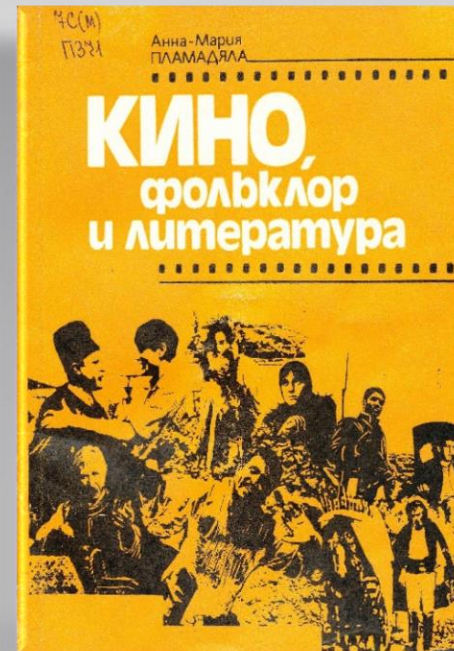
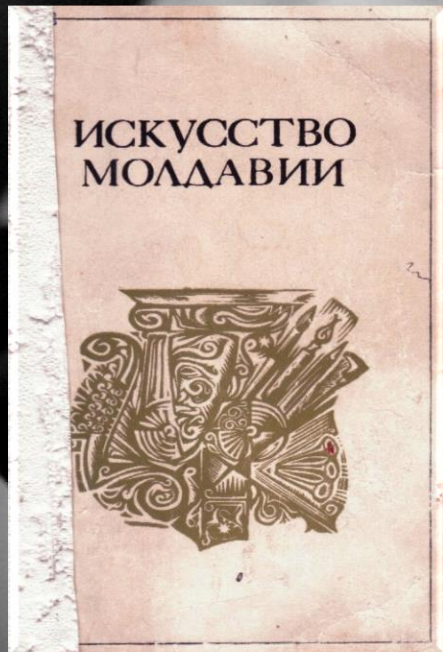
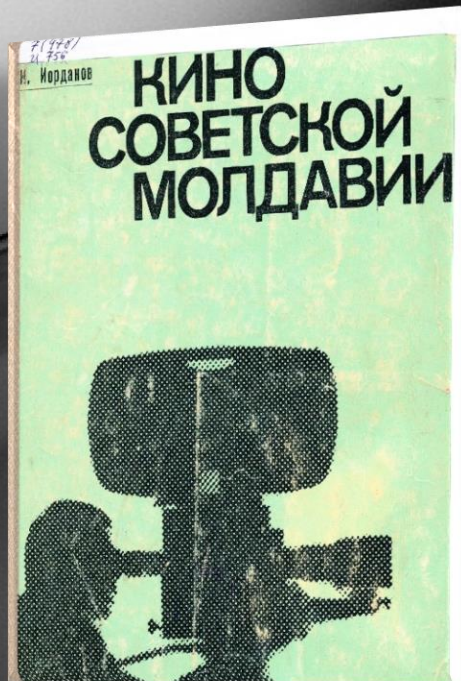
„Dar cei care vor, într-adevăr, să se consacre artei actoricești, vor spune: un asemenea tânăr trebuie să resimtă o durere acută pentru tot ceea ce se va întâmpla în jurul său, trebuie să știe că arta necesită un devotament nelimitat și disponibilitate pentru autorenunțare, o muncă infernală.”
Grigore Grigoriu

Moment de lucru. În centru: Grigore Grigoriu și Emil Loteanu

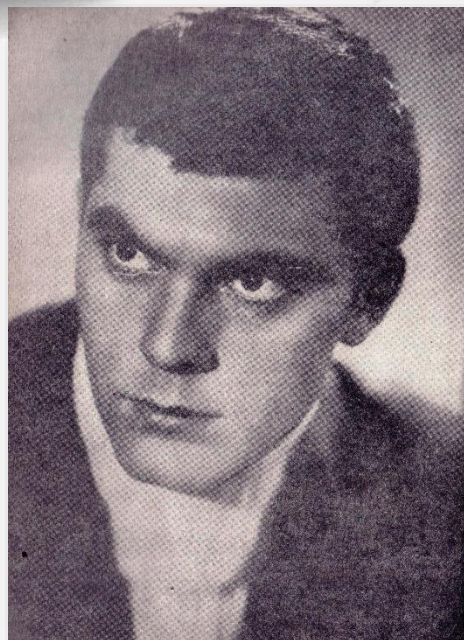
Grigore Grigoriu și Tatiana Zavalistîi

Мария Сагайдак

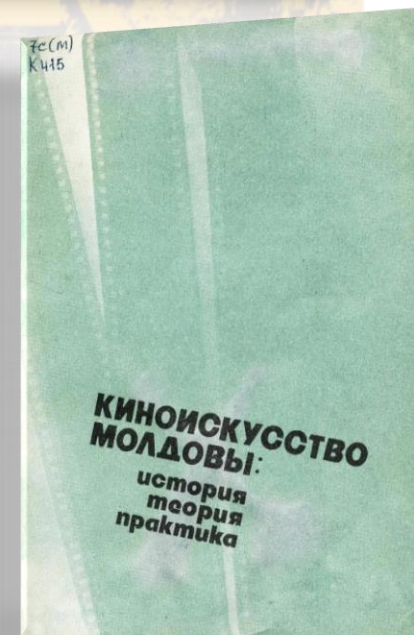
Григорий Григориу

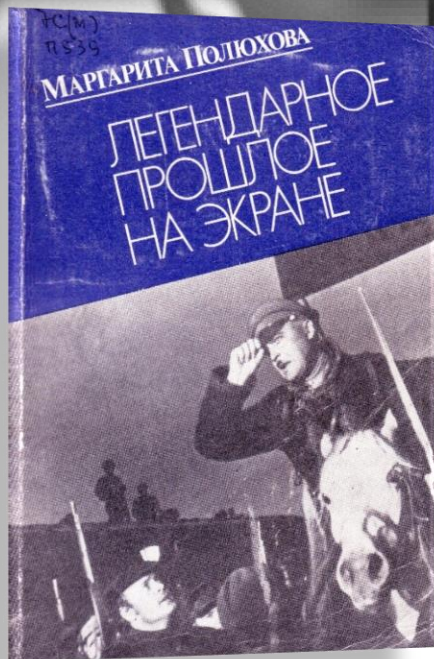
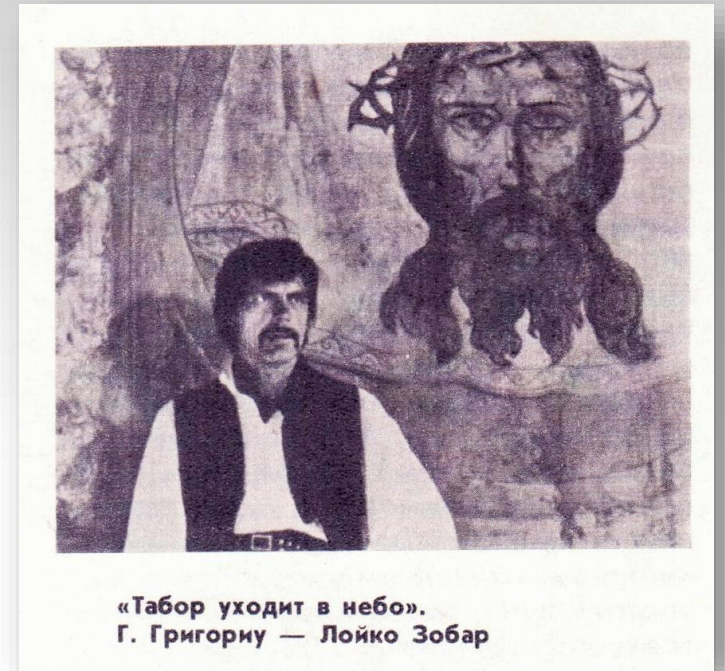
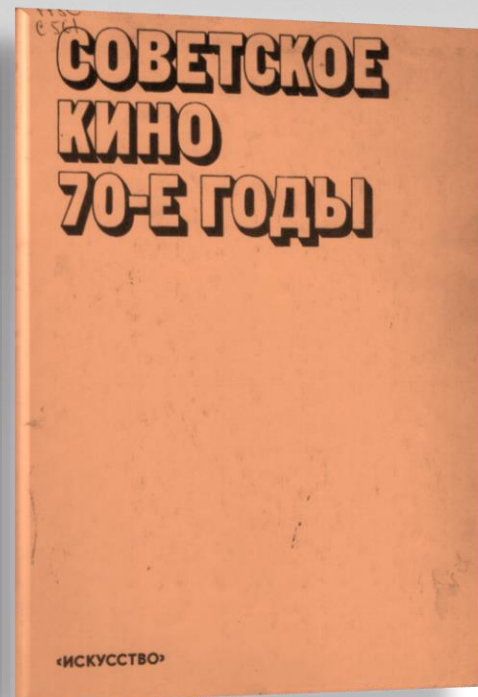
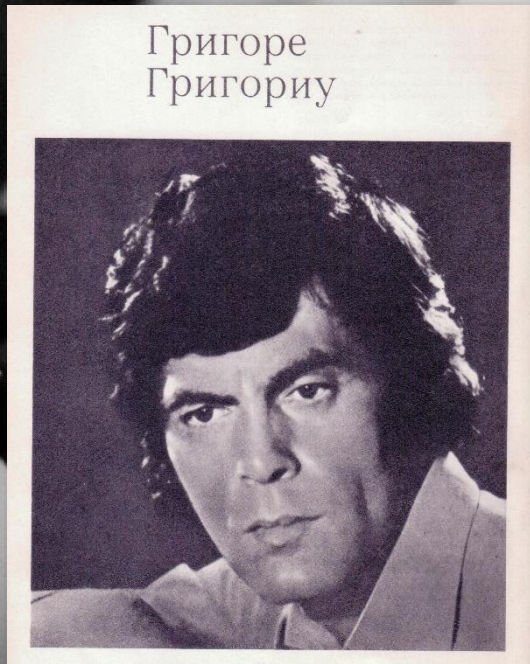
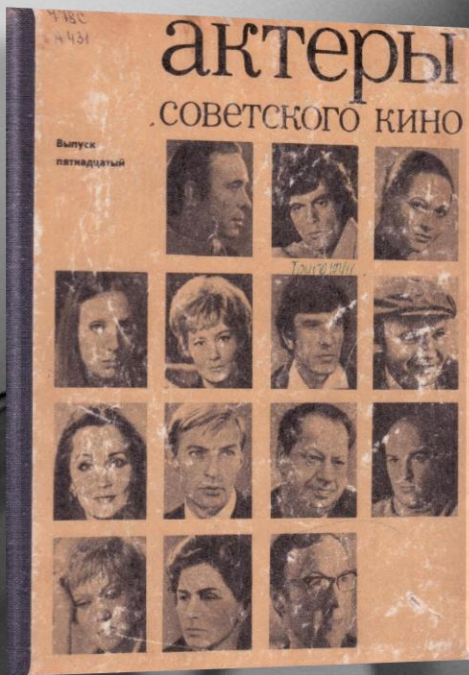
Ион Аракелу

Григоре Григориу

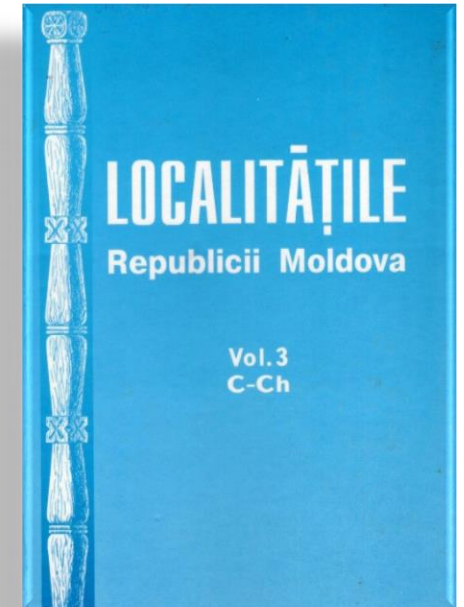
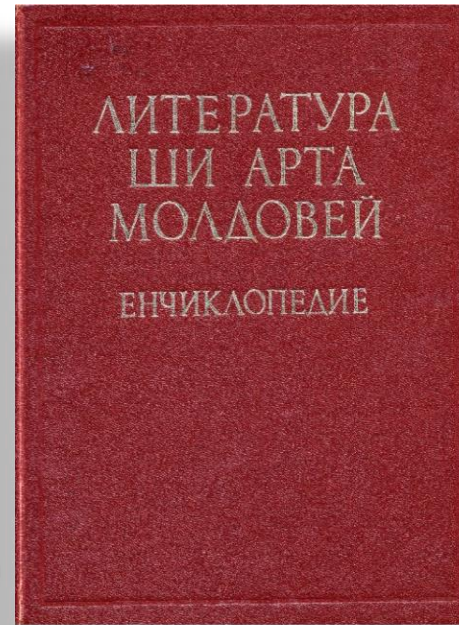
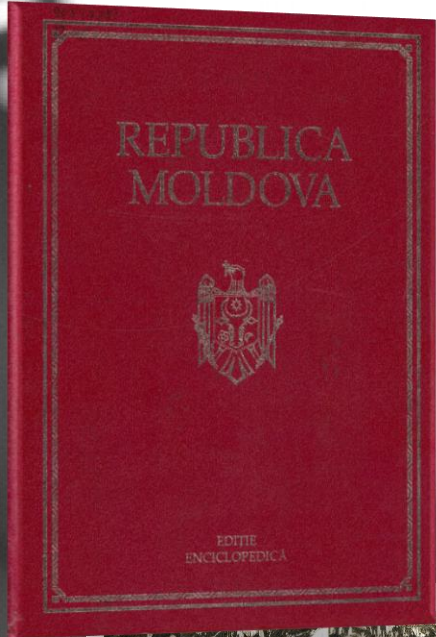
Редко актер может похвастаться такими великолепными внешними данными, как у Григориу. Кажется, он был рожден для кинематографа: рост, фигура, волево мужественное лицо. Примерно актеров такого типажа голливудские режиссеры подбирали на роли покорителей дикого Запада в своих вестернах. И, что греха таить, часто некоторые наши режиссеры, снимая Григориу, использовали именно внешние данные актера, хотя способен он был на большее. Снимался Григориу много. Пожалуй, больше всех других молодых актеров, пришедших в молдавское кино за последние годы. Только на молдавской студии им сыграно десять ролей, а снимался он и в Киеве, на студии им. А. Довженко, и в Москве, на киностудии им. М. Горького. Двенадцать ролей за восемь лет! Григориу — один из немногих молдавских актеров, не получивший в свое время ни театрального, ни кинематографического образования. Его университетскими была сцена Бельцкого драматического театра им. Василе Александри, здесь он в массовых начал свой актерский путь, да съёмочные пл...

«У Чертова логова»

PREZENȚE ÎN SURSE DE REFERINȚE

GRIGORIU Grigore
(4 aprilie 1941, Căușeni - 20 decembrie 2003, Palanca, Ștefan Vodă)

Actor din Republica Moldova, cunoscut mai ales pentru interpretarea rolului hoțului de cai Loicu Zobar din filmul "Șatra" (1975).

Începînd din anul 1966, colaborează cu studioul cinematografic "Moldova-film" (al cărui angajat devine în 1976), interpretînd roluri în mai multe filme. Debutul său ca actor de film a avut loc în filmul "Poienele roșii", regizat de Emil Loteanu. Rolurile sale cele mai cunoscute sunt Sava Milciu din "Poienele roșii" (1966), Radu Negostin din "Lăutarii" (1971) și Loicu Zobar din "Șatra" (1975). Referitor la

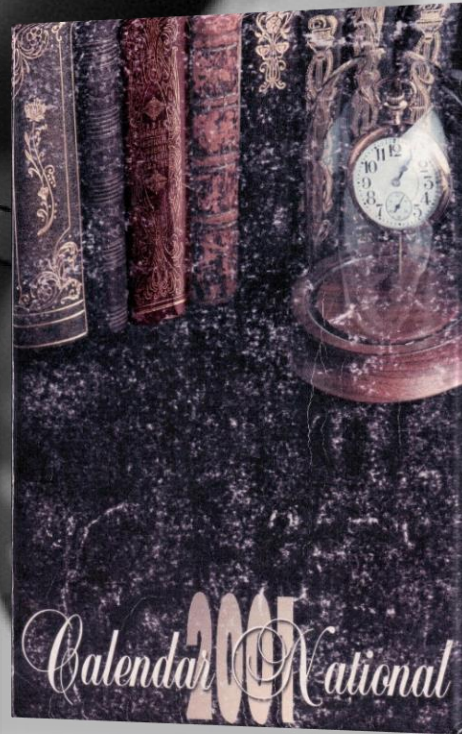

„Actor frumos și chipes, cu un dar suprem, stejar de o rară forță, caracter dramatic cu o sensibilitate înduioșătoare, întruchipare a seducției masculine, dar și a modestiei, mereu optimist, dar nesigur de propria lui valoare, admirat și iubit de milioane de oameni...”

Svetlana Vizitiu

<https://chisinauorasulmeu.wordpress.com/category/actori/page/2/>

CALENDAR NAȚIONAL

GRIGORE GRIGORIU
1941

Actor de teatru și cinema. S-a născut la 4 apr. 1941, în orașul Căușeni, în familia lui Petrea Onisim Grigoriu și al Aculinei Isaie.
Studii: școala medie nr. 1 din Căușeni, școala actorilor de cinema din Moldova.
Debut pe scena Teatrului „V. Alecsandri” din Bălți (1960). Actor la teatrul televizat „Dialog” (1966-1970), realizând rolurile: Păvălache în piesa „Casa mare” de Ion Druță, Leonaș din „Piatra din casă” de Vasile Alecsandri și cel al lui Fred din „Lizi Mac-Kay” de Jean-Paul Sartre; la Teatrul „Luceaărul” (1969-1976); la studioul „Moldova-film” (din 1976); Teatrul-studio al unui actor de cinema. Debut pe marele ecran (1966) în filmele „Poienile roșii” (Sava Milciu), regizor Emil Loteanu, „Gustul pâinii” (Andrei Voinovanu), s-a impus ca un actor de un temperament dramatic impetuos. Ulterior se produce în roluri din filmele: „Mariana” (1967), „Annicica” (1968), „Povârnișul” (1970), „Ofițer în rezervă”, „Pământ, post-restant” (1971).
Talentul lui Grigore Grigoriu se manifestă plenar în filmele regizorului Emil Loteanu: „Lăutarii” (1971) — haiducul Radu Negostin (16 premii internaționale), „Șatra” (1975) — țiganul Loico Zobar (premiul pentru cel mai reușit rol masculin la festivalul internațional de film din Cehoslovacia (1978), pelicula fiind achiziționată în 144 de țări de pe glob), „Anna Pavlova” (1983, coproducție a cinci state) — Enrico Cecchiti, „O dramă la vânătoare”.
Se filmează în peste 50 de pelicule.
Grigore Grigoriu s-a produs aproape la toate studiourile din fosta U.R.S.S. și la cel german „Defa”, unde s-a filmat în trei pelicule.
Artist Emerit din Republica Moldova.

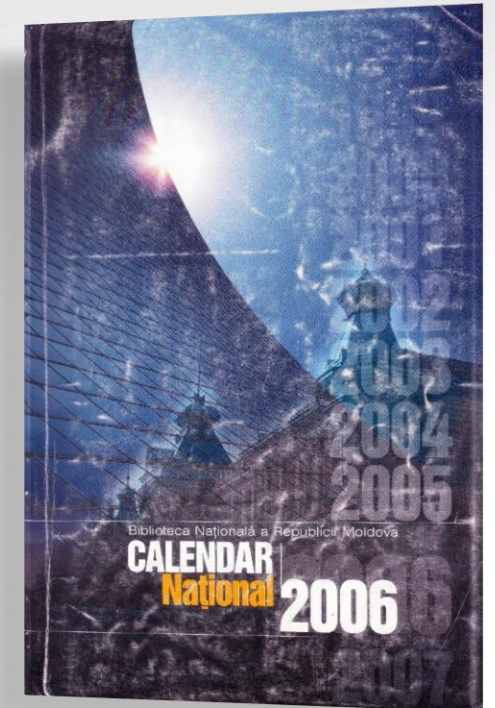
Grigore
GRIGORIU

1941-2003

Actor de teatru și cinema.

S-a născut la 4 apr. 1941, în or. Căușeni, în familia lui Petrea Onisim Grigoriu și al Aculinei (n. Isaie). A decedat în urma unui stupid accident auto, la 20 dec. 2003, la Chișinău.

Și-a făcut studiile la școala medie nr. 1. din Căușeni, școala actorilor de cinema din Moldova. Debut pe scena Teatrului V. Alecsandri din Bălți (1960). Actor la teatrul televizat *Dialog* (1966-1970). Debut cinematografic în filmul lui Emil Loteanu *Poienile roșii*. A făcut o fulminantă carieră de actor de cinema, în roluri principale din peli-

„Viața niciodată n-a fost ușoară, dar trebuie să fim liberi și să privim lumea cu ochi de copil, căci acesta e binele. În creația noastră, nu e nevoie să ne axăm pe nedesăvârșirea omenească; trebuie să iubim, să fim fideli, să mergem spre ideal, chiar și neavând un gram de speranță, fiindcă doar astfel vom ajunge la ceva.”

Grigore Grigoriu

DEDICAȚII LIRICE

Balada vânătorului

În memoria lui Grigore Grigoriu

În fapt de iarnă
La capăt de vamă
Cerul de scamă
Începe să cearnă
Neguri prințese
Cu genele dese,
Cețuri pândind
Omul candid,
Grigor nepereche
Din garda cea veche...

Din iuțeala calului,
Din șuierul paloșului,
Din sclipitul izvorului,
El Zobar și Negostin
Ne vroia chipul divin
Și în viața lui prea scurtă
Rupea ultima sa turtă,
Rupea ultimul covrig
Ca să nu murim de frig...

În fapt de iarnă
La capăt de vamă,
Unde Palanca
Sat fără soartă
Își are hotarele
În două state—
Unul moldovean
Și altul ucrainean.
Trecea Vânătorul
Osândit ca poporul
Cu gând să omoare
O turturică
Pentru o frigare...

Arma-i închisă
În portbagaj,

Soarta-i proscrisă,
Nu-i un miraj,
Moartea pândește
Vânatul din cer...
Mașină-n mașină
Din plin lovește
Și viața devine
Lugubru mister,
Moartea pândește
Vânatul din cer.

Cade Actorul
E ultimul rol.
Maica Chilina
Îl sloboade în sol,
Moare Actorul
Și-i ultimul rol.
Miruna copila,
Nepoata din Neamț,
Avu presimțirea
Să plângă-n nesaț
Că-i pleacă bunelul
Și niciodată
Nu o va ține pe braț.
Vânătoru-i vânat
Și asta-i balada
Cu Loicu Zobar
Cel ne-nfricat,
Surprins la hotar
Și jertfit pe altar
Ca un rege daco-barbar.

Ion PROCA,

22 decembrie, 2003

Plânsul baciului

La moartea prematură
a actorului Grigore Grigoriu

*Cădeau pririle sub coastele de stânci
Și jocul pasărea în cuib ni-l ciugulea
Prin noi cu sângele un fir se încheaga
Ca plînsul baciului din ochii tăi adânci.*

*E bună, rea menirea ce-o prefer
Nimic nu schimbă ora despărțiri
În foșnetul răspunsului din cer
Vom fi învinși de clipa prăbușirii.*

*O viață fragedă-n sclipiri de chihlimbar
Ai consumat-o prin multe vieți
Cel plâns de baci în pumnul tău amar
Vor îndemna la pană mulți poeți.*

*Te-ai dus și tu cu ora ce-a sunat
Nimic, nimic nu s-a schimbat în lume
Amn fost, vom fi sau poate am visat
Că cel de sus ne-a înzestrat cu-n nume.*

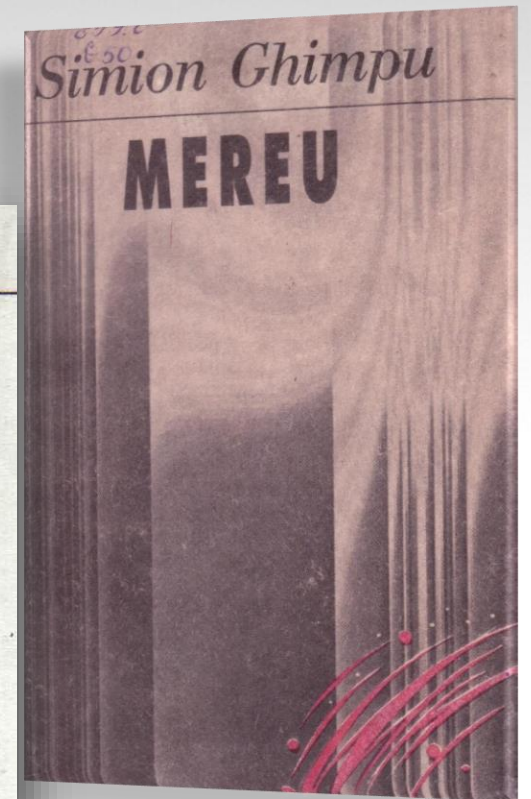
*Doar brazii neînvinși se leagănă cumiști
Și hora crengilor în dansul dezlegat
Prin urletul de lup sub muntele uitat
Vărsa-vor umbra obositei miști.*

Victor VOINICESCU SOȚCHI

Strămoșii

Actorului Grigore Grigoriu

Aud clinchet de zale, armuri,
Pășesc incet, cît mai incet,
De parcă m-aș teme,
Nu cumva să calc
Pe brațele lor,
Fumegînd de arsuri,
De parcă m-aș teme,
Nu cumva să calc
Pe palmele lor,
Brăzdate arături.
Aud clinchet de zale, armuri.
De fructe îmi apropii gura
Și le sărut,
De parcă aș săruta
Străbunii pe gură.

PUBLICAȚII PERIODICE

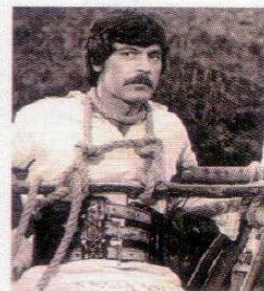
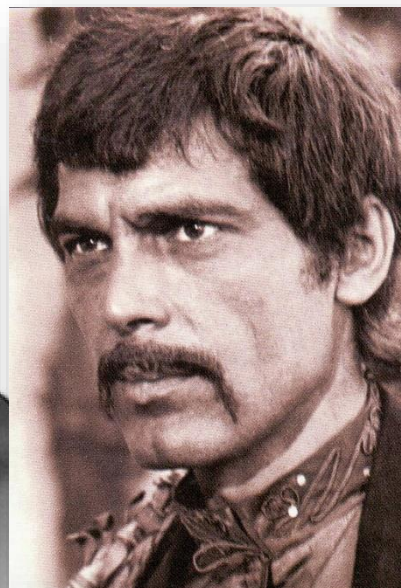

GRIGORE GRIGORIU să mai fi trăit...

Să mai fi trăit. Măcar zece-cincisprezece ani. Să-l bocească pe ultimul drum femeile. Nu toate. Numai cele care l-au vădit. Că tot era un recensământ al republicii.

Se auzeau venind spre el roluri mari, de supremă respirație dramatică. Chit că cele care (și câte) le-a jucat pe ecran sunt în stare să umple două-trei cariere actricești împlinite.

tuia conținutul tainic al freamătului de codru și suspinul mut al porumbelului rănit de un vânător ceacă. În imaginația marelui regizor-poet, haiducul Grigoriu, hoț de oi, de cai și de femei, se apropia încet, dar sigur, de personaje hiperbolice, cum ar fi, bunăoară, Ioan Vodă cel Cumplit. Grigore Grigoriu joacă în toate filmele pe care regizorul n-a mai reușit să le turneze. Și joacă bine...

Secvență din filmul
„La porțile
satanei”, 1980

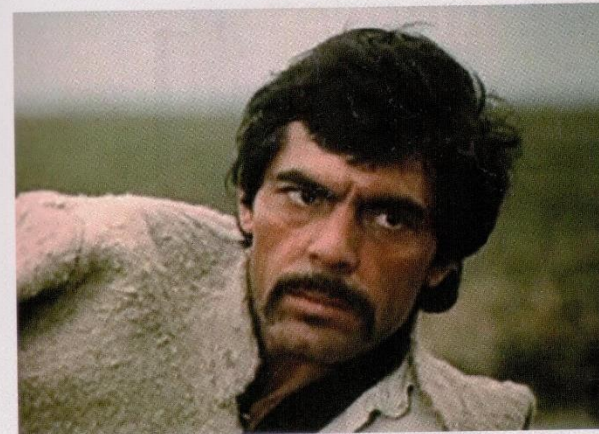

Secvență din
filmul „Șatra”,
1975

PERSONALITĂȚI ÎN ISTORIA SVPM

Grigore Grigoriu: Viața ca un film...

13 vulpi. Toate îi ieșeau în calea sa, pe când ceilalți vânători nu s-au ales cu nimic. La sfârșitul fiecărei partide de vânătoare se adunau cu toții în beciul dlui V. Mocanu, sărbătorind succesul.

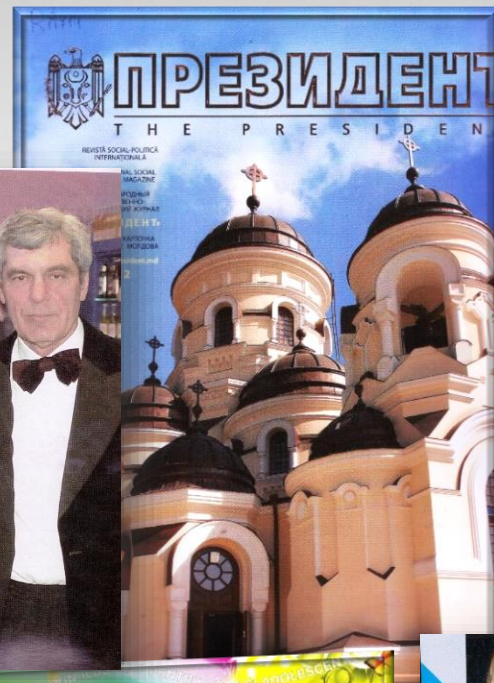
Anul trecut, în orașul Căușeni a fost deschis un poligon de tir sportiv bine amenajat pe o suprafață de o mie de metri pătrați. Terenul a fost inaugurat la inițiativa colegilor de vânătoare și poartă numele lui Grigore Grigoriu.

Di Nicolae Andrieș, președintele ST Căușeni a SVPM, l-a cunoscut îndeaproape, că doar erau prieteni buni. Gustarea specială cu care a concurat la Festivalul vânătorilor și pescarilor bucătari „Ceaunul și grătarul” a și purtat numele regretatului actor. Au vânat ani în șir împreună. A fost un admirator al naturii și nu punea accent pe dobândirea vânatului. Când împușca vreo pasăre, o plângea cu regret, o mângâia, simțindu-se vinovat că i-a curmat viața. La ori-

„Grigore Grigoriu a mers după legea antică a breslei actricești: „Eu pe toate le pot”. În această lege este ascuns secretul măiestriei actricești, deoarece iscusința actorului – e un mister. Nu un actor care redă istoria impune sala să încremenească, dar acela, care atrage spectatorul către mister.”

Emil Loteanu

*Cu oam
iubil
și acum o mie
de ani
Ca și astăzi...*

*Recortându
Vam
iubil...*

Emil IOTEANU
UN ARTIST AL CERULUI

*„Cite triță stăut învocat
un om, dar e și noi
și, citat un citat
al actualității noastre,
porcum Emil Iotescu,
ce dinu peșteră obștei.
Nu e mai, nu e în
fașit, ce Mădăria în
penit în pământul
său, e șare clămăra și*

de genealogie, Emil Iotescu a achiziționat muză poetică pe cea a cinematografului.

Festivalul din orașul de la Moșira, „Lăutarii” (1971), prezentat pe scena marelor săli ale țării, din orașul de Film, „Scena de Aur” la Festivalul Internațional de Film de la Sar” (Severin/1972), Marele Premiu la Festivalul Internațional de Cinematografie din Moscova (1972), Premiul „Mina de Aur” la Festivalul Internațional de Film de la Neapole (Italia, 1972), premiul spectatorilor și al prizei pentru cel mai bun film la Foru Cinematografic din Milano (1972), Prix „Lăutarii” regiunii și a distincției din Europa.

Carierea sa cinematografică se realizează la Studioul „Moldova-Film”, unde semnalează ca scenarist și regizor filmele:

„Așteptați-ne în zorii” (1962) - cu colaborarea colaboratorilor de film: Ion Scutaru, Ecaterina Malcov, Daniela Caracocanu, Nelu Dinu etc.

„Potențial câmp” (1968) - o baladă într-o povestire în două acte de patru acte reviză și studiolul „Bu Sădăre”, Toma și Grigore Grigoriu, ce vor reveni, emblematic, în ceașta regiunii.

„Acasă, câmp” (1969) - a lui Premiul de la

„O țară dincolo de cor” (1970) - cea de-a șaptea spectaculoasă piesă, proiectată în peste 100 de țări, desfășurată de Marele Premiu „Scena de Aur” la Festivalul Internațional de la Sar” (Severin/1970), iar mare succes internațional al proiectului, premiul pentru cea mai bună regie și Festivalul Internațional de la Cairo (Egipt), Filmul din filmul de la Minsk (1971), Premiul pentru cel mai bun film al orașului la Festivalul Internațional de la Pragă (1972).

Prima dată, regizarea artistică și realizarea în comun a filmului „Dialog” și al filmului „Scena de Aur” (1969) și „Scena de Aur” și Grigore Grigoriu.

„Anul Festival” (1983) - realizat în colaborare cu studiolul și distincții din Anglia, Franța, Cuba, Germania și distincții din Marele Premiu pentru cea mai bună contribuție în artă cinematografică; Marele Premiu pentru cea mai bună producție, premiul „Prigoriu” din partea juriului de cinematiști, premiul pentru cel mai bun film din țară.

„Anul „Clăcașii” (1980), realizat în colaborare cu studiolul și distincții din Anglia, Franța, Cuba, Germania și distincții din Marele Premiu pentru cea mai bună contribuție în artă cinematografică; Marele Premiu pentru cea mai bună producție, premiul „Prigoriu” din partea juriului de cinematiști, premiul pentru cel mai bun film din țară.

„Anul „Clăcașii” (1980).

Este realizat și prima din filmul de animație, „Un șarpe într-o pădure”, realizat în colaborare cu studioul de animare de la Moscova, Rusia, și studiul din

„Anul „Clăcașii” (1980) și „Anul „Clăcașii” (1980) și „Anul „Clăcașii” (1980).

МОЛДОВА

2/86

Чер сенни де асупра асей noastre

№4 (10) aprilie 2012 ISSN 1857-4424

Realități Culturale

REVISTĂ DE ETNOGRAFIE, FOLCLOR ȘI CULTURĂ CONTEMPORANĂ

4 APRILIE

1941 Grigore Grigoriu s-a născut la Căușeni, actor de teatru și cinema. Artist Emerit (1979). Debutază în calitate de actor în anul 1960 la Teatrul dramatic „Vasile Alecsandri” din or. Bălți, apoi actor la teatrul televizat „Dialog” (1966-1969) și la Teatrul „Lucefărul” (1969-1976), iar din 1976 lucrează la Studioul „Moldova film”. Debutază în cinematografie în anul 1966 în „Poezele Roșii”, „Gustul pâinii” ș.a., talentul lui este dezvăluit plenar în filmele „Lăutarii” (1971), „Șatra urcă spre cer” (1975), „Ana Pavlova” (1983).

№4 (10) aprilie 2012 ISSN 1857-4424

amig

REVISTĂ DE ETNOGRAFIE, FOLCLOR ȘI CULTURĂ CONTEMPORANĂ

5 mai 2012

Interviul cu poetul și omul de cultură Iulian Filip pag. 24

Svetlana Toma - actriță de zile mari pag. 3

Vârștele poetului pag. 8

De ziua orașului Bălți pag. 13

Păsările care nu pot zbura pag. 23

Formația „La-La Band” pag. 33

CALENDAR

Svetlana Toma

ACTRIȚĂ DE ZILE MARI

Dulce, tandră, fermecătoare, sălbătici, neobișnuită și un pic severă, purtând mister în privire, înzestrată cu un talent pe care nu l-a lăsat, ci l-a căutat prin jocul său modest, în spatele cărții se ascunde o minciună arșă. Astăzi s-a împlinit în celeștă aniversare, a administratoarei și simpatice și respectabile actriță de teatru și de film Svetlana Toma, care a excelat în mai bine de 60 de roluri, inventându-se o înaltă precizie la noi și în întreaga lume.

Светлана ТОМА»

«ФИРЕСКУЛ, СИНЧЕРИТАТА, ДЭРУИРЯ—ЯТЪ ЧЕЛЕ ТРЕЙ СУПРЕМЕ НОЦИУНЬ ПЕНТРУ КАРЕ МИЛПИТЕЗ ЪН АРТЭ»

PREZENȚE ÎN INTERNET

<https://m.moldovenii.md/md/people/98>

The screenshot shows the profile page for Grigore Grigore on the Moldovenii.md website. At the top, there is a navigation bar with the site's logo and a search bar. Below this, a header section contains the name 'MOLDOVENII' and a brief introduction. The main content area features a large portrait of Grigore Grigore, followed by a detailed biography in Romanian. The text describes his early life, his work as an actor in various theaters, and his contributions to Moldovan cinema. A sidebar on the right contains navigation links and a search bar.

The screenshot shows the profile page for Grigore Grigoriu on the kino-teatr.ru website. The page is in Russian and features a large portrait of Grigore Grigoriu. Below the portrait, there is a table with biographical information, including his birth and death dates, his profession as an actor, and a list of his works. The page also includes a section for his filmography and a list of his photos. The layout is clean and professional, with a clear focus on the actor's career.

<https://www.kino-teatr.ru/kino/acter/m/sov/5654/bio/>

<https://www.imdb.com/name/nm0341901/>

The screenshot shows the profile page for Grigore Grigoriu on the IMDb website. The page features a large portrait of Grigore Grigoriu, followed by a detailed biography in English. The text describes his early life, his work as an actor in various theaters, and his contributions to Moldovan cinema. A sidebar on the right contains navigation links and a search bar. The page also includes a section for his filmography and a list of his photos. The layout is clean and professional, with a clear focus on the actor's career.

<https://www.cinemagia.ro/actori/grigore-grigoriu-2858/>

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. *Calendar Național 2001*. Ch. : Litera, 2000. p. 81.
2. *Calendar Național 2006*. Ch. : BNRM, 2006. p. 106. ISBN 978-9975-0004-8-9.
3. *Calendar Național 2021*. Ch. : BNRM, 2020, pp. 141-142. ISSN 1857-1549. [on-line] [accesat 2 iunie 2021]. Disponibil: <http://www.bnrm.md/files/publicatii/calendar%202021.pdf>
4. GROMOV, A. Grigore Grigoriu. In: *Maeștrii ecranului moldovenesc într-un secol de cinematografie*. Chișinău : Ed. Bulat Art Glob, 1995
5. POPUȘOI, L. Actorul care a căzut în sus. In: PROCA, Ion. *Grigorie condamnat la glorie*. Chișinău : Grafema Libris, 2006. p. 31. ISBN 978-9975-9952-9-0.
6. SUCEVEANU, A. Am descoperit un Grigoriu complex. In: PROCA, Ion. *Grigorie condamnat la glorie*. Chișinău : Grafema Libris, 2006. p. 141. ISBN 978-9975-9952-9-0.

RESURSE ELECTRONICE

- Colecția Bibliotecii Științifice USARB – http://81.180.66.9:1701/primo_library/libweb/action/search.do?mode=Basic&vid=373SUO_V1&tab=usarb&
- <https://chisinauorasulmeu.wordpress.com/category/actori/page/2/>
- <https://m.moldovenii.md/md/people/98>
- <https://www.zdg.md/stiri/stiri-diverse/actorul-grigore-grigoriu-ar-fi-implinit-azi-77-de-ani/>
- <https://www.kino-teatr.ru/kino/acter/m/sov/5654/bio/>
- <https://www.imdb.com/name/nm0341901/>
- <https://www.cinemagia.ro/actori/grigore-grigoriu-2858/>

Realizat:
Angela HĂBĂȘESCU, bibliotecar,
Valentina VACARCIUC, bibliotecar,
Secția de Relații cu publicul. Biroul Săli de lectură

Coordonator:
Valentina TOPALO, bibliotecar principal,
BȘ USARB

2021